

Αιτιολογική έκθεση

Στο σχέδιο νόμου “Ρυθμίσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας”.

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. Επί της Αρχής :

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προτείνονται ρυθμίσεις για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών στη φορολογική διοίκηση και ρυθμίσεις ασφαλιστικών θεμάτων για ζητήματα επείγοντος χαρακτήρα.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του *πρώτου* κεφαλαίου,

Επισημαίνεται ότι λόγω της επιδεινούμενης κρίσης στην οποία έχει περιέλθει η χώρα τα τελευταία χρόνια, της διαρκούς μείωσης μισθών, της έκρηξης της ανεργίας, της μείωσης των εισοδημάτων, της πραγματικής αδυναμίας των πολιτών και των επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στο σύνολο των υποχρεώσεων τους και της συσσώρευσης ανείσπρακτων βεβαιωμένων οφειλών, προτείνεται το σχετικό σχέδιο νόμου για τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η ρύθμιση αυτή είναι μέρος μιας πολιτικής αναγκαίας και μη επιδεχόμενης αναβολής, η οποία στοχεύει στην προσπάθεια ανάκαμψης της χώρας και των πολιτών .

Με τις διατάξεις του *δευτέρου* κεφαλαίου προτείνεται η αντιμετώπιση των ασφαλιστικών οφειλών που έχουν σωρευτεί τα τελευταία έτη λόγω της οικονομικής κρίσης και των υφεσιακών πολιτικών και η σταδιακή αποπληρωμή αυτών από τους οφειλέτες γεγονός που αποτελεί προτεραιότητα για την ενίσχυση των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων με ταυτόχρονη μέριμνα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των επιχειρήσεων κυρίως των μικρομεσαίων, τη συντήρηση των επαγγελματιών και των αυτοαπασχολούμενων αλλά και την ανάσχεση του υφεσιακού κλίματος της οικονομίας και την επανεκκίνησή της.

B. Επί των άρθρων :

Κεφάλαιο πρώτο

Με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου δίνεται η δυνατότητα να ρυθμιστούν, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, βεβαιωμένες οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.), τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) και τον Τελωνειακό Κώδικα, εφόσον έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 1η Μαρτίου 2015 και έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση. Συγκεκριμένα προβλέπονται απαλλαγές από τις προσαυξήσεις και τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, που φτάνουν έως 100% κατά την εφάπαξ καταβολή, ενώ ο αριθμός των μηνιαίων δόσεων τμηματικής καταβολής κυμαίνεται από 2 έως 100. Με την υπαγωγή στη ρύθμιση δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του ν. 4174/2013 και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974.

Επισημαίνεται ότι βασικές συνολικές οφειλές μέχρι 5.000 ευρώ που υπάγονται σε πρόγραμμα της παρούσας ρύθμισης, από την υπαγωγή τους στη ρύθμιση δεν επιβαρύνονται πλέον με προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, ενώ βασικές συνολικές οφειλές άνω των 5.000 ευρώ που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος άρθρου, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. και Κ.Φ.Δ. τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής από την υπαγωγή στη ρύθμιση επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται στο 3% ετησίως.

Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση μόνο 0,25 %.

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 δύνανται, επίσης, εκτός του υποχρεωτικά υπαγόμενου συνόλου των ληξιπρόθεσμων μη τακτοποιημένων κατά νόμιμο τρόπο οφειλών, να υπαχθούν, μετά από επιλογή του οφειλέτη, και ληξιπρόθεσμες έως και την 1^η Μαρτίου 2015 οφειλές, που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση, και οι οποίες κατά την ημερομηνία της αίτησης:

- α) τελούν σε αναστολή, διοικητική ή δικαστική ή εκ του νόμου ή
- β) έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 προβλέπεται ότι κατ' εξαίρεση, δύνανται να υπαχθούν στη ρύθμιση του άρθρου 1, οφειλές που θα βεβαιωθούν στη Φορολογική Διοίκηση μετά από παραίτηση από την άσκηση του δικαιώματος ή και του δικογράφου οποιουδήποτε ένδικου

βοηθήματος ή μέσου ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου ή προσφυγής ενώπιον διοικητικής αρχής, και έως 26.5.2015, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας που οι οφειλές αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Εφόσον πρόκειται για υπαγόμενες υποθέσεις, που εκκρεμούν ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων, μαζί με την αίτηση και τη δήλωση παραίτησης προσκομίζεται και βεβαίωση από το αρμόδιο δικαστήριο ότι η υπόθεση δεν έχει ακόμα συζητηθεί, προκειμένου να βεβαιωθεί η οφειλή. Επίσης, στη ρύθμιση του άρθρου 1, δύνανται να υπαχθούν, μετά από επιλογή του οφειλέτη, και οφειλές που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση και θα αφορούν υποχρεώσεις φορολογικών περιόδων μέχρι και 31.12.2014.

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 προβλέπεται ότι η αίτηση για την υπαγωγή σε πρόγραμμα της παρούσας ρύθμισης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι την 26^η Μαΐου 2015 και μόνο σε περιπτώσεις που υφίσταται τεχνική αδυναμία διαδικτυακής υποστήριξης, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, ο προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δίνεται η δυνατότητα μέσα σε ένα (1) μήνα από το τέλος της ρύθμισης να παραταθεί η ανωτέρω ημερομηνία υπαγωγής των οφειλών στη ρύθμιση για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) μήνα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 προβλέπεται ότι η ρύθμιση απόλλυται στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης: α) δεν καταβάλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις κατά τη διάρκεια του πρώτου οκταμήνου της ρύθμισης ή μετά την πάροδο του οκταμήνου δεν καταβάλει τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των τριών τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,

β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 προβλέπεται ότι σε περίπτωση εξόφλησης των εναπομεινασών δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, ο οφειλέτης τυγχάνει απαλλαγής επί των

εναπομεινασών ποσών των προσαυξήσεων και των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται με την εξόφληση.

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 προβλέπεται ότι ο οφειλέτης, που έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης του άρθρου 1, δύναται να επιλέξει την υπαγωγή του σε άλλο πρόγραμμα ρύθμισης του ίδιου άρθρου με διαφορετικό αριθμό δόσεων για το υπόλοιπο προς καταβολή ποσό και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή δικαιούται απαλλαγή από τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής για το εναπομείναν ποσό σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα ρύθμισης. Στην περίπτωση αυτή ο συνολικός αριθμός μηνιαίων δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατό, υπολογιζόμενος από την πρώτη δόση του αρχικού προγράμματος ρύθμισης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 προβλέπεται ότι μετά την υπαγωγή και τη συμμόρφωση στη ρύθμιση χορηγείται στον οφειλέτη αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει .

Επιπλέον, οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων αίρονται ύστερα από αίτηση του οφειλέτη εφόσον καταβληθεί ποσοστό είκοσι πέντε (25) τοις εκατό της αρχικής βασικής ρυθμιζόμενης οφειλής. Με τη σχετική διάταξη ελαχιστοποιείται το απαιτούμενο ποσοστό καταβολής της αρχικής βασικής ρυθμιζόμενης οφειλής που ίσχυε σε προγενέστερες ρυθμίσεις από 100% ή 50% σε 25% λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και της αναγκαιότητας να δοθεί δυνατότητα μεγαλύτερης ρευστότητας κυρίως στις επιχειρήσεις. Σε κάθε περίπτωση για τους οφειλέτες που αδυνατούν να καταβάλλουν το ως άνω ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό καταβολής της αρχικής, βασικής, ρυθμιζόμενης οφειλής, υφίσταται η δυνατότητα περιορισμού των κατασχέσεων εις χείρας τρίτων από την Φορολογική Διοίκηση, μετά από σχετικό αίτημα του φορολογούμενου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του Κ.Ε.Δ.Ε..

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 προβλέπεται ότι εφόσον καταβληθεί ως προκαταβολή ποσό βασικής οφειλής τουλάχιστον το δεκαπλάσιο της ελάχιστης δόσης της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος κεφαλαίου, έως και τις 27 Απριλίου 2015, χορηγείται στον οφειλέτη ισόποση απαλλαγή επί των συνολικών προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής του προγράμματος ρύθμισης που θα επιλέξει. Το ανωτέρω πρέπει να δηλώνεται ως προκαταβολή από τον οφειλέτη κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής και να

καταβάλλεται εντός τριών εργασίμων ημερών από την υποβολή της αίτησης. Οι δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επομένων μηνών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Η πληρωμή της προκαταβολής και των δόσεων ρύθμισης διενεργείται με τη χρήση μοναδικού κωδικού πληρωμής στους φορείς είσπραξης ή στη Φορολογική Διοίκηση.

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των δέκα πρώτων δόσεων της ρύθμισης, εφόσον οι δόσεις είναι περισσότερες από δέκα (10) ή όλων των υπολειπόμενων δόσεων εφόσον οι δόσεις είναι λιγότερες από δέκα (10), βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο σε βάρος του οφειλέτη ποσό ίσο με το ποσό απαλλαγής κατά το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου. Επί της κύρωσης του προηγούμενου εδαφίου δεν υπολογίζονται επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής κατά την κείμενη νομοθεσία.

Με τις διατάξεις του άρθρου 16 προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας ρύθμισης και δύνανται να προβλέπονται εξαιρέσεις από την υπαγωγή σε αυτήν.

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 προβλέπεται η κατάργηση της παραγράφου 4^α του άρθρου 49 και της παραγράφου 6 του άρθρου 50 του ν. 2859/2000 (Κώδικας ΦΠΑ), όπως προστέθηκαν με τις περ. 4 και 5 της υποπαραγράφου Α.6 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2003 (Α' 107) αντιστοίχως και πλέον δύνανται να υπάγονται στη ρύθμιση όλες οι οφειλές που προέρχονται από ΦΠΑ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 προβλέπεται ότι τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 57 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) καταργούνται. Η κατάργηση των προστίμων της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνει οφειλές που καταχωρίζονται στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από τη δημοσίευση του παρόντος. Επίσης με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η αποφυγή της υπέρμετρης επιβάρυνσης του οφειλέτη με πρόστιμο εκπρόθεσμης καταβολής πλέον του τόκου εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 53 του ΚΦΔ και του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε., κατά περίπτωση, η οποία οδηγεί αφενός σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και αφετέρου σε επιβάρυνση του χαρτοφυλακίου των ληξιπροθέσμων οφειλών με υπέρογκα πρόστιμα. Επιπλέον, η επιβολή στις εκπρόθεσμα καταβαλλόμενες οφειλές, αφενός του τόκου του άρθρου 51 και του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε., και αφετέρου του προστίμου του άρθρου 57 του ΚΦΔ (10%, 20%,30%), στο οποίο παραπέμπουν και οι διατάξεις του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε., αποτελεί κατ' ουσία διπλή

χρηματική κύρωση.

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 προβλέπεται η τροποποίηση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του Ν 1882/1990 και ειδικότερα:

- αυξάνεται το κατώτερο ποσό συνολικής ληξιπρόθεσμης οφειλής, συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων, άνω του οποίου ζητείται η ποινική δίωξη των υπευθύνων για μη καταβολή χρεών προς το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του δημοσίου τομέα από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ σε πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

- Ο προσδιορισμός του χρόνου τέλεσης του ανωτέρω εγκλήματος αφήνεται στη γενική διάταξη του άρθρου 17 του Ποινικού Κώδικα. Επομένως δεν αφήνονται περιθώρια για «διαρκές αυτόφωρο».

Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 21 προβλέπονται ο ευνοϊκότερος τρόπος φορολόγησης του τεκμαρτού εισοδήματος που προκύπτει για φορολογούμενους χωρίς εισόδημα και η κατάργηση της ελάχιστης ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης σε περίπτωση απόκτησης εισοδήματος μόνο από τόκους και ακίνητα.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 22 προβλέπεται ότι ο χρόνος κατά τον οποίον εκπίπτει ή αποδίδεται ο φόρος που προκύπτει από τον διακανονισμό του δικαιώματος έκπτωσης που έχει διενεργηθεί σε μία διαχειριστή περίοδο. Ο διακανονισμός περιλαμβανόταν στην εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ, η οποία καταργήθηκε με το ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α 160/8-8-2014) χωρίς να υπάρχει έως σήμερα αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη για τον ορισμό του χρόνου που προκύπτει η υποχρέωση αυτή.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22 προβλέπεται ότι :

α) καταργείται η εξάμηνη φορολογική περίοδος και η δήλωση απόδοσης φόρου για τους υπόχρεους σε κατ' αποκοπή καταβολή, ορίζεται ως έκτακτη.

Έτσι αποφεύγεται η ύπαρξη δύο διαφορετικών φορολογικών περιόδων για τον ίδιο υπόχρεο, δεδομένου ότι η οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ενιαία.

β) καταργείται η ετήσια φορολογική περίοδος για υποβολή δήλωσης ΦΠΑ από τους αγρότες του κανονικού καθεστώτος οι οποίοι δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων. Αντιμετωπίζεται έτσι η πολυπλοκότητα και η ασάφεια που δημιουργήθηκε αναφορικά με τις δηλωτικές υποχρεώσεις των συγκεκριμένων υπόχρεων, στις περιπτώσεις μεταβολής (προσθήκης ή αφαίρεσης δραστηριότητας) στην διάρκεια του έτους, καθώς και ως προς τον

χαρακτηρισμό της “άλλης δραστηριότητας” σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 42 του ίδιου κώδικα. Επιπλέον, με την τροποποίηση υπάρχει ομοιόμορφη αντιμετώπιση ως προς την υποβολή αιτημάτων επιστροφής, σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση, όπως ισχύει για όλους τους υποκείμενους του κανονικού καθεστώτος, αίροντας την διαφοροποίηση που ισχύει σήμερα για τους συγκεκριμένους αγρότες οι οποίοι μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους μόνο άπαξ ετησίως.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 προβλέπεται ότι δίνεται η δυνατότητα στους συγκεκριμένους αγρότες φυσικά πρόσωπα, να εκπληρώνουν τις δηλωτικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 38 του Κώδικα ΦΠΑ, όπως αυτό αντικαθίσταται με τα προτεινόμενα στην Παράγραφο 2, για τις οποίες η σχετική προθεσμία υποβολής και καταβολής λήγει πριν τη δημοσίευση του νόμου με τον οποίο θεσπίζονται τα ανωτέρω. Τέλος ορίζεται η έναρξη ισχύος των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 προβλέπεται ότι παρατείνεται έως την 31-12-2015 η ισχύς του Πίνακα Κατάταξης των υποψηφίων του διαγωνισμού, για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων, δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και αποτρέπεται μια νέα χρονοβόρα και δαπανηρή διαδικασία, που θα σήμαινε η διενέργεια νέου διαγωνισμού, ενώ διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσληψης των 33 αδιόριστων επιτυχόντων, προκειμένου να καλυφθούν άμεσες υπηρεσιακές ανάγκες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως υπαγορεύονται από τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας και της χρηστής διοίκησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 24 προβλέπεται ότι το «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ» θα συγκεντρώσει το σύνολο των ακινήτων του Δημοσίου και των δημοσίων επιχειρήσεων με σκοπό την καλύτερη οργάνωση και τον ενιαίο στρατηγικό σχεδιασμό της αξιοποίησής τους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 25 επανέρχεται και μάλιστα αναδρομικά το καθεστώς που ίσχυε έως 31.12.2013 για τις εκθέσεις του ΣΔΟΕ, έτσι ώστε να μην αποτελούν μετά από μήνες ενδελεχούς ελέγχου, απλά δελτία πληροφοριών προς τις ΔΟΥ, αλλά να παράγουν άμεσα όλα τα έννομα αποτελέσματα που επιτρέπουν τον καταλογισμό φόρων και

προστίμων. Αυτή η ρύθμιση θα διευκολύνει σημαντικά την επιτάχυνση περάτωσης των ελέγχων από τις ελεγκτικές αρχές, ώστε με στοχευμένους ελέγχους να διευκολυνθεί η ύπαρξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων στη σύλληψη της μεγάλης φοροδιαφυγής.

Κεφάλαιο δεύτερο

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 προβλέπεται τη ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα καταβολής αυτών, σε όσους δεν παρεχόταν η δυνατότητα μέχρι σήμερα αλλά και ταυτόχρονα στην πρόβλεψη ευνοϊκότερων όρων αποπληρωμής των οφειλών αυτών προκειμένου αφενός να αποτραπεί το φαινόμενο της σταδιακής εξόδου των οφειλετών από τη ρύθμιση στην οποία θα υπαχθούν, αφετέρου να διατηρηθούν στην ενεργό οικονομία επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Ειδικότερα θεσπίζεται μεταβατικό πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης πλην του ΝΑΤ, για ασφαλιστικές οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες την 1^η/2^{ου}/2015. Πρόκειται για μια περιορισμένης χρονικής ισχύος ρύθμιση, καθώς η αίτηση υπαγωγής δύναται να υποβληθεί το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Απριλίου του έτους 2015, με στόχο την εκλογίκευση των πληρωμών δόσεων, την επανένταξη των οφειλετών στην ενεργό οικονομία και τη στήριξη της λειτουργίας των επιχειρήσεων κυρίως των μικρομεσαίων και των ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοπασχολούμενων και κατ' επέκταση τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Με το προτεινόμενο πλαίσιο ρύθμισης προβλέπονται ευνοϊκότεροι όροι αποπληρωμής των ασφαλιστικών οφειλών. Ειδικότερα προβλέπεται η δυνατότητα να ρυθμιστούν όλες οι οφειλές ανεξαρτήτου ύψους, είτε εφάπαξ, είτε έως 50 δόσεις, είτε έως 100 δόσεις, με αντιστρόφως ανάλογη έκπτωση επί των προσαυξήσεων, τελών καθυστέρησης και λοιπών επιβαρύνσεων, η οποία έκπτωση άρχεται από ποσοστό 100% για εφάπαξ καταβολή, 70% έως 50 δόσεις, μέχρι ποσοστό 50% για την περίπτωση εξόφλησης σε 100 δόσεις. Το επιτόκιο αποπληρωμής των οφειλών, το οποίο επιβάλλεται για ποσόν οφειλής άνω των 5.000 ευρώ ανέρχεται σε 3% ετησίως, ενώ συγχωρείται η καθυστέρηση πληρωμής μιας δόσης μέχρι του ενός μηνός ανά 12μηνο πρόγραμμα ρύθμισης. Για ποσά οφειλής έως 5.000 ευρώ δεν επιβάλλεται ετήσια προσαύξηση, προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους οι μικροεπαγγελματίες που εθίγησαν περισσότερο από την κρίση των τελευταίων ετών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι οφειλές έως 5.000

ευρώ έχει το 25% των ενεργών οφειλετών ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ (89.700 ασφαλισμένοι).

Η διαδικασία ένταξης στη ρύθμιση είναι ευέλικτη και απλή, άνευ γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, καθιστώντας τη ρύθμιση προσβάσιμη στο σύνολο των οφειλετών.

Προϋπόθεση για την υπαγωγή στη ρύθμιση είναι η πληρωμή των τρεχουσών εισφορών από την 1^η/2^{ου}/2015. Στην προτεινόμενη ρύθμιση δύναται επίσης να ενταχθούν οφειλέτες που έχουν ήδη υπαχθεί σε άλλες υφιστάμενες ρυθμίσεις.

Παράλληλα, με τη νέα διάταξη, λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία οφειλετών, ασφαλισμένων φυσικών προσώπων, οι οποίοι αποδεδειγμένα είχαν μηδενικό εισόδημα κατά το έτος χρήσης 2014, ώστε να ανασταλούν τα εισπρακτικά μέτρα και οι διώξεις για περίοδο 12 μηνών ενώ παρέχεται η δυνατότητα να ενταχθούν στην παρούσα ρύθμιση με τους όρους αυτής, μέχρι την 31^η/3^{ου}/2016. Η διάταξη αυτή έχει ως στόχο την προστασία και οικονομική ανακούφιση των οφειλετών ασφαλισμένων που η τρέχουσα οικονομική κρίση και οι υφεσιακές πολιτικές, τους οδήγησαν σε πραγματική και αντικειμενική αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους και αποτελεί την αυτονόητη παρέμβαση της πολιτείας για την προστασία και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Τέλος προβλέπονται ακόμη ευνοϊκότεροι όροι για ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ του δημοσίου και των ΟΤΑ που επιδιώκουν κοινωφελείς και άλλους δημόσιους σκοπούς, Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών κλπ με δυνατότητα αποπληρωμής έως 150 δόσεων με έκπτωση επί των προσαυξήσεων κατά 50% με την ασφαλιστική δικλείδα της απόφασης του ΔΣ του ΙΚΑ_ΕΤΑΜ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 προβλέπεται η δυνατότητα επιλογής κατώτερης ασφαλιστικής κατηγορίας στον ΟΑΕΕ. Με την παρ.5 του άρθρου 32 του ν.4075/2012 δόθηκε η δυνατότητα στους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ να ζητήσουν την υπαγωγή τους στην αμέσως κατώτερη ή και στην δεύτερη κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία, προκειμένου να μειωθεί προσωρινά, μέχρι 31-12-2014 το ποσό των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών τους και να επιτευχθεί η, κατά το δυνατόν οικονομική τους ανακούφιση. Η ανωτέρω δυνατότητα παρατάθηκε μέχρι 31-12-2016 με τις διατάξεις της παρ.7 του άρθρου 55 του ν. 4310/2014.

Επειδή στη δύσκολη οικονομική συγκυρία στην οποία βρίσκεται η χώρα μας, οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ δυσκολεύονται και σε πολλές περιπτώσεις αδυνατούν να ανταποκριθούν εγκαίρως και με συνέπεια στην καταβολή των εισφορών τους και με

δεδομένο ότι η επιβίωση των επιχειρήσεών τους εξαρτάται άμεσα από τις επικρατούσες στην αγορά συνθήκες, τους δίνεται με την παρούσα διάταξη η δυνατότητα να ζητήσουν την υπαγωγή τους και στην τρίτη κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία του ΟΑΕΕ, και να παραμείνουν στην κατηγορία επιλογής τους μέχρι 31-12-2016, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς τον ασφαλιστικό τους Οργανισμό.

Με τις διατάξεις του άρθρου 28 προβλέπεται η κατάργηση ποινών για οφειλέτες ατομικής εισφοράς στον ΟΑΕΕ και το ΕΤΑΑ. Ειδικότερα από τις διατάξεις του α.ν. 86/1967 προβλέπεται η επιβολή ποινών σε περίπτωση μη καταβολής και απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση οι ως άνω επιβαλλόμενες ποινές παύουν να ισχύουν για τις περιπτώσεις ασφαλισμένων του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) και του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ) μόνο για την ατομική τους ασφαλιστική εισφορά και εξακολουθούν να ισχύουν για οφειλές που προκύπτουν για την ασφάλιση εμμίσθων εργαζομένων, καθώς αυτή παρακρατείται από τον εργοδότη και ως εκ τούτου διατηρούνται οι από το νόμο προβλεπόμενες ποινές.

Με τις διατάξεις του άρθρου 29 προβλέπεται ότι με τις διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994- Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος - ΦΕΚ Α 151 θεσπίστηκε για πρώτη φορά η ευθύνη των εκπροσώπων των ΑΕ, ΕΠΕ καθώς και των λοιπών νομικών προσώπων με την ατομική τους περιουσία, για την πληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο.

Με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2556/1997 ΦΕΚ Α 270, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 69 του ν. 2676/1999 ΦΕΚ Α 1, προβλέφθηκε αναλογική εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 και για τις οφειλόμενες στο Ι.Κ.Α-ΕΤΑΜ ασφαλιστικές εισφορές αρχικά κατά το χρόνο διάλυσης ή συγχώνευσης των νομικών προσώπων και στη συνέχεια και κατά τη λειτουργία τους.

Με το ν. 4172/2013-ΦΕΚ Α 167, θεσπίστηκε νέος Κώδικας φορολογίας εισοδήματος, στον οποίο δεν περιλήφθηκε διάταξη αντίστοιχη με αυτήν του άρθρου 115 του ν. 2238/1994. Τα θέματα της ευθύνης των διοικούντων ρυθμίστηκαν μεταγενέστερα με το άρθρο 50 του ν. 4174/2013- ΦΕΚ Α 170 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στο οποίο, μεταξύ άλλων προβλέφθηκε η αλληλέγγυα ευθύνη προσώπων που συμμετέχουν στη διοίκηση νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, τόσο κατά το χρόνο διάλυσης ή συγχώνευσης, όσο και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας και κα-

θορίστηκαν οι ιδιότητες των ευθυνόμενων προσώπων. Η έννοια της νομικής οντότητας προσδιορίστηκε στο άρθρο 3 του ίδιου νόμου.

Η διάταξη του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 παρέμενε τυπικά σε ισχύ μέχρι τη θέσπιση του άρθρου 26 παρ.11 Ν.4223/2013, ΦΕΚ Α 287/31.12.2013 με το οποίο έγινε η ρητή κατάργηση των διατάξεων του ν. 2238/1994 αναδρομικά από την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013, δηλ από 23-7-2013, με συνέπεια από την ημερομηνία αυτή να μη μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 2556/1997 που προέβλεπε αναλογική εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 για τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Για να καλυφθεί το κενό που δημιουργήθηκε, αλλά και με σκοπό να εναρμονιστούν οι σχετικές ρυθμίσεις με τα ισχύοντα στη φορολογική διοίκηση, με την προτεινόμενη διάταξη, θεσπίζεται ρητά η αλληλέγγυα ευθύνη των διοικούντων νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών προς τους ΦΚΑ. Οι ιδιότητες των διοικούντων που ευθύνονται, καθώς και οι μορφές των νομικών προσώπων καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Η διάταξη έχει εφαρμογή από την ημερομηνία κατάργησης του άρθρου 115 του ν.2238/1994, προκειμένου να μην υπάρξει διακοπή της ευθύνης κατά το ενδιάμεσο διάστημα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 προβλέπεται η ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης. Κατά την παράγραφο 1 του 58 του ν.δ. 356/1974 – ΚΕΔΕ αν ασκηθεί ανακοπή κατά της κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να προβεί σε καταβολή προς δανειστή του οποίου η κατάταξη έχει προσβληθεί με ανακοπή προ της τελεσιδικίας του πίνακα κατάταξης.

Επειδή η διαδικασία αυτή επέφερε σημαντικές καθυστερήσεις στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων με τη διάταξη του άρθρου 33 παρ.3 του ν. 4141/2013 (ΦΕΚ 81 Α'), (με την οποία προστέθηκαν εδάφια στη θέση του καταργηθέντος δεύτερου εδαφίου της παρ.3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 – ΚΕΔΕ) θεσμοθετήθηκε εξαίρεση για κάθε διαδικασία κατάταξης δανειστών στην οποία δικαιούχος των αμφισβητούμενων απαιτήσεων είναι το Δημόσιο.

Συγκεκριμένα προβλέφθηκε η άμεση καταβολή στο Δημόσιο του συνόλου των απαιτήσεων του που έχουν καταταγεί ως εισπρακτέες, ανεξάρτητα από τη δικαστική προσβολή της κατάταξης αυτών. Αν στη συνέχεια εκδοθεί επί της ανακοπής τελεσίδικη απόφαση που αποβάλει από τον πίνακα την εισπραχθείσα απαίτηση του Δημοσίου, αυτή επιστέφεται απόκως στον υπάλληλο του πλειστηριασμού εντός δύο μηνών από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης.

Ο νόμος αναφέρεται μόνο στις απαιτήσεις του Δημοσίου, με αποτέλεσμα να ερμηνεύεται

στενά και να μην καταλαμβάνει τις απαιτήσεις των ασφαλιστικών οργανισμών από καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές οφειλές, για την είσπραξη των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 356/1974- ΚΕΔΕ.

Όμως η καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων των ΦΚΑ των οποίων η κατάταξη έχει προσβληθεί με ανακοπή είναι εξίσου επιζήμια με την καθυστέρηση στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Η εισφοροδιαφυγή έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις και η ενδυνάμωση των διαδικασιών είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα των οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης συνιστά κρίσιμο παράγοντα για τη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Για τους λόγους αυτούς και προκειμένου να αποτραπεί περαιτέρω καθυστέρηση στο στάδιο της αναγκαστικής είσπραξης, της απόδοσης των οφειλομένων ποσών στους οργανισμούς και φορείς κοινωνικής ασφάλισης οι απαιτήσεις των οποίων εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974-ΚΕΔΕ, προτείνεται η αναλογική εφαρμογή στους τελευταίους των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013 (ΦΕΚ 81 Α'), όπως ισχύουν για το Δημόσιο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 31 προβλέπεται ότι κατά τις διατάξεις της Φ.80000/οικ.25379/312/29-8-2013 απόφασης Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών εντός του ΚΕΑΟ, στον οφειλέτη παρέχεται αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της Ατομικής Ειδοποίησης, προκειμένου να εξοφλήσει ή να ρυθμίσει την οφειλή του.

Η Ατομική Ειδοποίηση αποστέλλεται είτε ηλεκτρονικά κατά τις διατάξεις του ν.3979/2011 είτε εγγράφως.

Η έγγραφη διαδικασία υλοποιείται με αποστολή συστημένης επιστολής ή με επίδοση από υπάλληλο του ΚΕΑΟ ή δικαστικό επιμελητή.

Επειδή από την ημερομηνία παραλαβής της ατομικής ειδοποίησης παράγονται έννομες συνέπειες σημαντικές για τον οφειλέτη, δεδομένου ότι αυτή αποτελεί αφετηρία της εικοσαήμερης προθεσμίας, μετά την οποία μπορούν να ληφθούν αναγκαστικά μέτρα, είναι αναγκαίος ο σαφής προσδιορισμός της, στις περιπτώσεις αποστολής με συστημένη επιστολή.

Για το λόγο αυτό, με την προτεινόμενη διάταξη προσδιορίζεται με σαφήνεια η ημερομηνία κατά την οποία η ατομική ειδοποίηση θεωρείται κοινοποιηθείσα και καθορίζεται η

διαδικασία επιστροφής στην υπηρεσία των ειδοποιήσεων που δεν παραδόθηκαν στον οφειλέτη ή τον εκπρόσωπό του, καθώς και της αναφοράς της αιτίας για τη μη παράδοση. Η προτεινόμενη διαδικασία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τα ισχύοντα για τις επιδόσεις από τη φορολογική διοίκηση προς τους φορολογούμενους κατά το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (170 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 προβλέπεται η κατάργηση της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 55 του Ν.4310/2014 (ΦΕΚ Α 258/ 8.12.2014). Με την διάταξη αυτή θεσπίστηκαν τα ακόλουθα:

Α) Επαναλαμβάνεται το ήδη ισχύον σύμφωνα με την παρ 2 του άρθρου 2 Α.Ν. 1846/1951 ότι οι μισθοί υπερημερίας υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές. Η ρύθμιση αυτή μπορεί να δημιουργήσει ερμηνευτικά ζητήματα δημιουργώντας την εντύπωση ότι εισάγει νέο δίκαιο και πρέπει να απαλειφθεί.

Β) Περιορίζεται η επιβολή εισφορών από το Ι.Κ.Α. μόνο στους επιδικασθέντες με τελεσίδικη δικαστική απόφαση μισθούς περιορίζοντας την δυνατότητα και υποχρέωση του Ι.Κ.Α. να επιβάλλει αυτεπάγγελα εισφορές χρησιμοποιώντας κάθε διαθέσιμο στοιχείο που έχει στη διάθεση του των δικαστικών αποφάσεων συμπεριλαμβανόμενων και επιβάλλεται καθυστέρηση στην είσπραξη των εισφορών με κίνδυνο ματαίωσης της επιβολής και είσπραξης των εισφορών που αντιστοιχούν σε μισθούς υπερημερίας. Επί πλέον δημιουργεί ένα καινοφανές «οιονεί έμμεσο δεδικασμένο» εις βάρος του Ι.Κ.Α. από υποθέσεις στις οποίες δεν ήταν διάδικος το Ταμείο και μάλιστα εν όψει αποφάσεων που εκδίδονται από τα πολιτικά δικαστήρια τα οποία δεν είναι αρμόδια να κρίνουν διαφορές δημοσίου δικαίου και να δημιουργούν δεδικασμένο .

Γ) Θεσπίζεται ότι «λογίζονται» ως μισθοί υπερημερίας εκτός των τελεσίδικα επιδικασθέντων οι μισθοί που συμφωνήθηκαν με δικαστικό ή εξώδικο συμβιβασμό και μάλιστα ανακαλούνται ακόμα και Πράξεις Επιβολής Εισφορών που έχουν ήδη εκδοθεί και εκδίδονται νέες τροποποιημένες σύμφωνα με το περιεχόμενο του συμβιβασμού ή της απόφασης. Με την παραπάνω εξάρτηση του ύψους των οφειλομένων εισφορών από εξώδικες και δικαστικές ενέργειες ιδιωτών διαδίκων πλήττεται το ελάχιστο συνταγματικά κατοχυρωμένο θεσμικό περιεχόμενο της κοινωνικής ασφάλισης, αφού ενοχή δημοσίου δικαίου του Ι.Κ.Α κατά του εργοδότη ρυθμιζόμενη από διατάξεις δημοσίας τάξεως μετατρέπεται σε παρακολούθημα της βούλησης και των ενεργειών ιδιωτών λειτουργούντων στα πλαίσια του ιδιωτικού δικαίου εννοώ καταστρατηγείται και η αρχή της υποχρεωτικής

και αυτοδίκαιης υπαγωγής των μισθωτών στην ασφάλιση του Ιδρύματος.

Επιπλέον δημιουργείται έδαφος για καταστρατηγήσεις με στόχο την εισφοροδιαφυγή και για συμπαιγνία εργαζόμενου και εργοδότη εις βάρος του ιδρύματος είτε με δικαστικές είτε με εξώδικες ενέργειες τους, ενώ επιβαρύνονται διοικητικά οι υπηρεσίες του Ιδρύματος με την υποχρέωση να κρίνουν το κύρος τυχόν εγγράφων συμβιβασμών, αρμοδιότητα που ανήκει στις υπηρεσίες επιβολής της εργασιακής νομοθεσίας και στα πολιτικά δικαστήρια. Για το λόγο αυτό η διάταξη καταργείται από τότε που ίσχυσε.

Αθήνα 2015

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΝΑΝΤΙΑ-ΟΛΓΑ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ